

Proje No	TAGEM/
Proje Başlığı	ETLİK PİLİÇ VE YUMURTA TAVUĞU KARMA YEMLERİNE MİKROBİYAL FİTAZ ENZİMİ İLAVESİNİN BESİ PERFORMANSI İLE BAZI KEMİK VE DIŞKI PARAMETRELERİ ÜZERİNE ETKİLERİ
Projeyi Yürüten Kuruluş	İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş	TAGEM
Proje Yürütücüsü	Doç. Dr. Mehmet BOZKURT
Yardımcı Araştırmacılar	Nurgül İMRE, Kamil KÜÇÜKYILMAZ, Abdullah Uğur ÇATLI, Dr. Metin ÇABUK, Doç. Dr. Figen KIRKPINAR
Başlama ve Bitiş Tarihleri	2003

Özet

Bu çalışma yumurtacı tavuk ve etlik piliç yemlerine mikrobiyal fitaz enzimi ilavesinin (NATUPHOS 500 ®) yumurta verim performansı ve kabuk kalite özellikleri ile etlik piliçlerin besi performansı, tibia ve dışkı kül oranı üzerine etkilerini incelemek amacıyla yürütülmüştür.

Toplam 480 adet 54.haftalık yaşta kahverengi yumurtacı tavuk (Nick-Brown) 4 gruba eşit sayıda dağıtılmışlardır. Standart (% 0.45) ve düşük (% 0.30) düzeyde yararlanılabilir fosfor içeren kafes tavuk yemlerine fitaz enzimi (300 FTU/kg yem) ilave edilmiştir. Yirmiiki günlük yaşta toplam 1440 adet etlik piliç (Ross-308) 6 gruba eşit sayıda rastgele dağıtılmışlardır. Standart (% 20 ham protein, 3200 kcal/kg.M.E.) ve düşük (% 19.5 ham protein, 3150 kcal/kg.M.E) besin madde yoğunluğunda ve iki farklı düzeyde (% 0.45 ve % 0.30) yararlanılabilir fosfor içeren etlik piliç yemlerine fitaz enzimi ilave edilmiştir (500 FTU/kg yem).

Standart (% 0.45) ve düşük (% 0.30) düzeyde yararlanılabilir fosfor içeren yumurta tavuğu yemlerine fitaz enzimi ilavesi yumurta verimini, yumurta ağırlığını, canlı ağırlığı ve yem tüketimini önemli düzeyde artırmış, yemden yararlanma değerini iyileştirmiştir. Yeme enzim ilavesi ve yem fosfor düzeyindeki değişimin kırık-çatlak yumurta oranı, yumurta kabuk kalınlığı ve ağırlığı ile kabuk kırılma direnci üzerine önemli bir etkisi belirlenmemiştir. Standart ve düşük besin madde yoğunluğundaki yemlerin her ikisinde de fosforca yetersiz yem karmalarına fitaz enzimi ilavesi etlik piliçlerin 35.gün ve 42.gün canlı ağırlıkları ile yemden yararlanma değerlerini önemli düzeyde iyileştirmiş; tibia kül ve fosfor oranını artırırken dışkı külü ile dışkı fosfor oranını azaltmıştır.

Bu çalışmanın sonuçları fosforca yetersiz yumurta tavuğu ve etlik piliç yemlerine fitaz enzimi ilavesinin yumurta tavuğu ve etlik piliçlerin performansını önemli ölçüde iyileştirerek kontrol grubu seviyesine ulaştırabildiğini, etlik piliçlerde dışkı ile fosfor atımını da azalttığını göstermektedir.